

Bruxelles, den 24.1.2024
COM(2024) 26 final

2024/0012 (NLE)

Forslag til

RÅDETS HENSTILLING

om forbedring af forskningssikkerheden

BEGRUNDELSE

1. BAGGRUND FOR FORSLAGET

- **Forslagets begrundelse og formål**

Som nævnt i den europæiske økonomiske sikkerhedsstrategi, der blev offentliggjort i juni 2023¹, har stigende globale, geopolitiske spændinger og fjendtlige økonomiske handlinger, cyberangreb og angreb på kritisk infrastruktur, udenlandsk indblanding og desinformation blotlagt risici og sårbarheder i vores samfund, økonomier og virksomheder. I nogle tilfælde stod det klart, at Europa skal være bedre forberedt på nye og fremspirende risici, der er opstået og udvikler sig i denne mere udfordrende geopolitiske kontekst.

Kritiske teknologier og teknologier med dobbelt anvendelse spiller en central rolle i denne forbindelse, idet nogle af vores konkurrenter anvender nye og disruptive teknologier til at styrke deres politiske, økonomiske og militære position. Dette kan føre til, at europæisk forskning og innovation påvirkes af ondsindet indflydelse og misbruges på måder, der påvirker vores sikkerhed eller krænker vores etiske normer.

Forsknings- og innovationssektoren er særlig sårbar som følge af den åbenhed og internationalisering, der ligger i dens DNA. Derfor er der behov for en skræddersyet tilgang, der er stærkt forankret i akademisk frihed og institutionernes autonomi, som er grundlæggende principper inden for forskning og innovation, for at forbedre forskningssikkerheden i forsknings- og innovationssektoren i hele Europa.

Videregående uddannelsesinstitutioner og forskningsorganisationer skal navigere i et stadig mere komplekst og anspændt internationalt landskab. Det er EU's pligt at bistå dem med bistå dem med ansvarligt og sikkert at navigere dette terræn med fuld respekt for den akademiske frihed og institutionernes autonomi.

Dette forslag til Rådets henstilling skaber for første gang en samlet definition af problemet og en fælles anerkendelse af dets presserende natur. Henstillingen omfatter politisk vejledning om, hvordan en virkningsfuld politisk reaktion kan se ud, samtidig med at der tages hensyn til, at en stor del af arbejdet med forskningssikkerhed handler om at navigere i "gråzoner", hvor visse former for internationalt forsknings- og innovationssamarbejde måske ikke er forbudt, men ikke desto mindre er uønskede, fordi de udgør en risiko for Unionens og medlemsstaternes sikkerhed eller er uetiske.

- **Sammenhæng med de gældende regler på samme område**

Den europæiske økonomiske sikkerhedsstrategi følger en tilgang med tre søjler: styrkelse af EU's økonomiske grundlag og konkurrenceevne, beskyttelse mod økonomiske sikkerhedsrisici og partnerskaber med den bredest mulige vifte af lande om at løse fælles problemer og pleje fælles interesser. Målet er at skabe en ramme for solid vurdering og styring af risici for den økonomiske sikkerhed på EU-plan, nationalt plan og virksomhedsniveau, samtidig med at den økonomiske dynamik bevares og styrkes.

Kommissionen har i strategien forpligtet sig til at foreslå foranstaltninger til at forbedre forskningssikkerheden for at sikre systematisk og stringent håndhævelse af de eksisterende værktøjer, identificere og tackle eventuelle resterende mangler og bevare åbenheden i innovationsøkosystemet. Forslaget til Rådets henstilling opfylder denne forpligtelse ved at indeholde vejledende principper for ansvarlig internationalisering og vigtige politiske tiltag på

---

¹ Fælles meddelelse fra Kommissionen og den højtstående repræsentant om "En europæisk økonomisk sikkerhedsstrategi", JOIN(2023) 20 af 20.6.2023 ([link](#)).

nationalt niveau og sektorniveau, der skal forbedre forskningssikkerheden, samt en række initiativer på EU-plan, der skal støtte medlemsstaternes og sektorens indsats.

Henstillingsforslaget supplerer og bygger videre på det arbejde, der har været i gang, siden Kommissionen offentliggjorde sin meddelelse om den globale tilgang til forskning og innovation i maj 2021². I denne meddelelse fremsættes der en strategi for at bevare åbenhed i internationalt forsknings- og innovationssamarbejde og samtidig fremme lige vilkår og gensidighed understøttet af grundlæggende værdier.

Via sine konklusioner fra september 2021 om den globale tilgang gav Rådet mandat til at arbejde på at tackle udenlandsk indblanding i forskning og innovation³. På dette grundlag blev der iværksat vigtige opfølgende initiativer, navnlig Kommissionens vedtagelse i januar 2022 af et arbejdsdokument fra Kommissionens tjenestegrene om håndtering af udenlandsk indblanding i FoI⁴. Dokumentet anvendes af medlemsstaterne og interessenterne inden for FoI som grundlag for at drøfte forskningssikkerhed og som en inspirationskilde til at udvikle deres egne skræddersyede retningslinjer og værktøjer. Europa-Parlamentet bifaldt dokumentet i sin beslutning af 6. april 2022 om den globale tilgang⁵. Kommissionen fremmede også peerlæring blandt medlemsstaterne gennem en gensidig læringsøvelse og er i færd med at udvikle en online one-stop-shop, der skal samle alle relevante dokumenter, rapporter og værktøjer om forskningssikkerhed.

Desuden fandt en orienterende debat om "Vidensikkerhed og ansvarlig internationalisering" sted på samlingen i Konkurrenceevnerådet i maj 2023, som gav uvurderlig indsigt og vejledning til forslaget.

- **Sammenhæng med Unionens politik på andre områder**

Den foreslåede henstilling er en del af en omfattende pakke af foranstaltninger, der følger op på den europæiske økonomiske sikkerhedsstrategi af 20. juni 2023. Forslaget udgør således en byggesten i den overordnede indsats for at forbedre EU's økonomiske sikkerhed som helhed. Den 3. oktober 2023 vedtog Kommissionen en henstilling, hvori den udpegede teknologiområder af kritisk betydning for EU's økonomiske sikkerhed med henblik på yderligere risikovurdering sammen med medlemsstaterne⁶. Resultatet af denne risikovurdering kan danne grundlag for andre foranstaltninger til gennemførelse af den europæiske økonomiske sikkerhedsstrategi, herunder foranstaltninger til forbedring af forskningssikkerheden. Den offentlige høring, der blev iværksat med hvidbogen om udadgående investeringer, vil blive taget i betragtning, navnlig når det drejer sig om elementer, der er relevante for forskning og innovation.

Den foreslåede henstilling supplerer og er i overensstemmelse med en række andre EU-initiativer, navnlig:

---

² Meddelelse fra Kommissionen om den globale tilgang til forskning og innovation: Europas strategi for internationalt samarbejde i en verden i forandring (COM(2021) 252 af 18.5.2021, [link](#)).

³ Rådets konklusioner om den globale tilgang til forskning og innovation af 28.9.2021 ([link](#)), navnlig punkt 3, 11 og 23.

⁴ Europa-Kommissionen, Generaldirektoratet for Forskning og Innovation, *Tackling R&I foreign interference* — arbejdsdokument fra Kommissionens tjenestegrene, Den Europæiske Unions Publikationskontor, 2022 ([link](#)).

⁵ Europa-Parlamentets beslutning om en global tilgang til forskning og innovation, P9_TA(2022)0112 af 6.4.2022 ([link](#)).

⁶ Kommissionens henstilling om teknologiområder af kritisk betydning for EU's økonomiske sikkerhed med henblik på yderligere risikovurdering sammen med medlemsstaterne (C(2023) 6689 af 3.10.2023, [link](#)).

- det arbejde, der er udført for at imødegå hybride trusler inden for rammerne af strategien for EU's sikkerhedsunion⁷ og det strategiske kompas for sikkerhed og forsvar⁸
- de europæiske regler for eksport til lande uden for EU af produkter og teknologi med dobbelt anvendelse som fastsat i EU's eksportkontrollforordning⁹. For at hjælpe videregående uddannelsesinstitutioner og forskningsorganisationer offentliggjorde Kommissionen i september 2021 en henstilling om overholdelsesprogrammer for forskning vedrørende produkter med dobbelt anvendelse¹⁰
- pakken om forsvar af demokratiet, som Kommissionen vedtog i december 2023 forud for valget til Europa-Parlamentet i juni 2024. Pakken har til formål at tackle trusler fra udenlandsk indblanding gennem øget gennemsigtighed i interesserepræsentationsaktiviteter og samtidig tilskynde til aktivt medborgerskab og borgerdeltagelse i vores demokratier¹¹.

2. RETSGRUNDLAG, NÆRHEDSPRINCIPPET OG PROPORTIONALITETSPRINCIPPET

• Retsgrundlag

Initiativet falder ind under politikområdet "forskning og teknologisk udvikling", hvor EU og dets medlemsstater deler kompetencer i overensstemmelse med artikel 4, stk. 3, i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde (TEUF). Forslaget til Rådets henstilling bygger på artikel 182, stk. 5, i TEUF sammenholdt med artikel 292 i TEUF.

I henhold til artikel 182, stk. 5, i TEUF kan aktiviteterne i det flerårige rammeprogram suppleres ved at give Europa-Parlamentet og Rådet mulighed for efter den almindelige lovgivningsprocedure og efter høring af Det Økonomiske og Sociale Udvalg at fastsætte de foranstaltninger, der er nødvendige til gennemførelsen af det europæiske forskningsrum.

Artikel 292 i TEUF udgør retsgrundlaget for Rådets vedtagelse af henstillinger på grundlag af forslag fra Kommissionen.

Initiativet indeholder ikke forslag om udvidelse af EU's lovgivningsbeføjelser eller bindende forpligtelser for medlemsstaterne. Det er medlemsstaterne, der alt efter deres nationale forhold afgør, hvordan de gennemfører denne henstilling fra Rådet.

• Nærhedsprincippet (for områder, der ikke er omfattet af enekompetence)

Dette forslag er i overensstemmelse med nærhedsprincippet, jf. artikel 5, stk. 3, i traktaten om Den Europæiske Union (TEU).

⁷ Meddelelse fra Kommissionen om strategien for EU's sikkerhedsunion (COM/2020/605 final af 24.7.2020, [link](#)).

⁸ Rådet for Den Europæiske Union: Et strategisk kompas for sikkerhed og forsvar (ST 7371/22 af 21.3.2022, [link](#)).

⁹ Forordning (EU) 2021/821 om en EU-ordning for kontrol med eksport, mæglervirksomhed, teknisk bistand, transit og overførsel i forbindelse med produkter med dobbelt anvendelse ([link](#)).

¹⁰ Kommissionens henstilling 2021/1700 af 15. september 2021 om interne programmer til sikring af overholdelse af kontrol med forskning vedrørende produkter

med dobbelt anvendelse [...], ([link](#)).

¹¹ Meddelelse fra Kommissionen om forsvar af demokratiet (COM/2023/630 final af 12.12.2023, [link](#)).

Selv om de nationale regeringer har de bedste forudsætninger for at nå ud til deres universiteter og andre forskningsorganisationer og støtte dem i at træffe de nødvendige foranstaltninger, er der behov for samarbejde og koordinering på EU-plan for at sikre, at det europæiske forskningsrum fungerer korrekt, og for at mindske de uligheder, der skyldes forskelle i de nationale forskningssikkerhedsforanstaltninger.

I øjeblikket er kendskabet til risiciene ikke jævnt fordelt over hele EU. Et stigende antal medlemsstater og FoI-aktører er ved at udvikle og indføre særlige beskyttelsesforanstaltninger, mens andre stadig i vid udstrækning synes at have manglende kendskab, hvilket skaber sårbarheder, der let kan udnyttes. Det er derfor afgørende med et minimum af konsekvens i tilgangen i hele EU.

- **Proportionalitetsprincippet**

Dette forslag er i overensstemmelse med proportionalitetsprincippet, jf. artikel 5, stk. 4, i TEU. Hverken indholdet eller formen af dette forslag til Rådets henstilling går videre, end hvad der er nødvendigt for at nå målet om at opnå et minimum af konsekvens i tilgangen i hele EU.

Initiativets retlige status bør sikre, at medlemsstaterne tager det til sig og bakker op om det. Samtidig bør det i overensstemmelse med principperne om akademisk frihed og institutionernes autonomi i overvejende grad være baseret på selvstyre i FoI-sektoren.

Henstillingen hjælper medlemsstaterne og forskningsorganisationer med at udvikle og gennemføre politikker og foranstaltninger, der er både effektive og forholdsmæssige. Den understreger betydningen af internationalt samarbejde og åbenhed efter princippet "så åbent som muligt, så lukket som nødvendigt". Den viser også, hvilke risikostyringsforanstaltninger der kan indføres fuldt ud, samtidig med at den akademiske frihed og institutionernes autonomi respekteres, og forskelsbehandling og stigmatisering undgås.

- **Valg af retsakt**

Forslaget til Rådets henstilling giver vejledning til medlemsstaterne om, hvordan de effektivt kan konstatere og håndtere sikkerhedsrisici i forbindelse med forskning. Det anbefales, at medlemsstaterne støtter deres forsknings- og innovationssektor ved at tage passende skridt til at øge kendskabet til og opbygge modstandsdygtighed mod disse risici. På grundlag af arbejdsdokumentet fra Kommissionens tjenestegrene om håndtering af udenlandsk indblanding i FoI vil en henstilling fra Rådet sikre, at alle medlemsstater inddrages aktivt og engageres på politisk plan.

Alternativt kan en henstilling eller meddelelse fra Kommissionen overvejes. Indholdsmæssigt kan disse i princippet omfatte de samme emner som en henstilling fra Rådet. Det, som disse instrumenter har til fælles, er imidlertid, at de ikke aktivt inddrager eller forpligter medlemsstaterne. Der er ingen garanti for, at adressaterne deler den foreslåede tilgang eller opfattelsen af problemets presserende natur.

Et juridisk bindende initiativ, såsom et direktiv eller en forordning, der regulerer det internationale forsknings- og innovationssamarbejde på en sådan måde, at risici konstateres korrekt og håndteres af medlemsstaterne, vil sikre juridisk konsekvens i hele Unionen. Den største ulempe ved et bindende instrument i denne specifikke sammenhæng er imidlertid, at det ville være meget vanskeligt at udarbejde det under overholdelse af kompetencefordelingen mellem EU og medlemsstaterne samt respekt for principperne om akademisk frihed og institutionernes autonomi.

Derfor anses et forslag til Rådets henstilling for at være det rette politiske instrument til at håndtere den foreliggende situation.

3. RESULTATER AF EFTERFØLGENDE EVALUERINGER, HØRINGER AF INTERESSENER OG KONSEKVENSANALYSER

- **Efterfølgende evalueringer/kvalitetskontrol af gældende lovgivning**

Ikke relevant.

- **Høringer af interessenter**

Forslaget til Rådets henstilling bygger på arbejdsdokumentet fra Kommissionens tjenestegrene fra januar 2022 om håndtering af udenlandsk indblanding i FoI. I løbet af 2023 blev der afholdt en gensidig læringsøvelse om håndtering af udenlandsk indblanding i FoI, hvor eksperter fra 13 medlemsstater udvekslede nationale erfaringer og ekspertise. Derudover blev der afholdt tre særlige møder om forskningssikkerhed med eksperter fra medlemsstaterne inden for rammerne af EU's vidennetværk om Kina (EUKNOC).

Udarbejdelsen af forslaget blev også baseret på en indkaldelse af feedback, som var åben for offentligheden på websiden "Deltag i debatten" fra den 6. december 2023 til den 3. januar 2024. Kommissionen modtog 56 bidrag, hvoraf næsten 40 % kom fra akademiske institutioner eller forskningsinstitutioner. Ud over indkaldelsen af feedback blev der afholdt et målrettet høringsmøde den 15. december 2023 med deltagelse af repræsentanter for de vigtigste interessentorganisationer på EU-plan inden for forskning og innovation.

- **Indhentning og brug af ekspertbistand**

Ud over de input, der blev modtaget i løbet af høringsprocessen, understøttes forslaget af omfattende dokumentation, rapporter og undersøgelser, der er indsamlet i løbet af de seneste år. De vigtigste kilder til dokumentation omfatter et stort og stadig voksende korpus af vejledningsdokumenter om forskningssikkerhed, der er udarbejdet af medlemsstaterne og sektororganisationer¹², samt rapporter om spørgsmålet fra tænketanke, interessentorganisationer og rådgivende råd.

Der er også taget behørigt hensyn til de forskningssikkerhedspolitikker, som nogle af vores internationale partnere har gennemført i de seneste år, og til den indsigt og de erfaringer, de har opnået i forbindelse hermed. Dette omfatter politikker i lande som USA, Det Forenede Kongerige, Australien og Canada¹³. I forbindelse med den multilaterale dialog om værdier og principper¹⁴ blev der i december 2023 afholdt en workshop om forskningssikkerhed, hvor internationale partnere deltog aktivt.

- **Konsekvensanalyse**

I betragtning af, at aktiviteterne supplerer medlemsstaternes initiativer, og at de foreslåede aktiviteter har en ikke-bindende og frivillig karakter, er der ikke foretaget en konsekvensanalyse.

---

¹² Se f.eks. *Annotated collection of guidance for secure and successful international R&I cooperation* (2022), som DLR-PT har udarbejdet efter anmodning fra Kommissionen ([link](#)).

¹³ Yderligere oplysninger kan findes f.eks. på følgende websteder: for USA ([link](#)), for Det Forenede Kongerige ([link](#)), for Australien ([link](#)) og for Canada ([link](#)).

¹⁴ Yderligere oplysninger om den multilaterale dialog om værdier og principper kan findes her: [link](#).

Henstillingens virkning afhænger i høj grad af medlemsstaternes og sektororganisationernes engagement og vilje til at handle, og den er derfor umulig at vurdere på forhånd. Forudsat at Rådet vedtager forslaget, og at medlemsstaterne forpligter sig til at gennemføre henstillingen med støtte fra sektoren, har forslaget potentiale til at forbedre forskningen ved at øge kendskab og opbygge modstandsdygtighed i hele Europa.

- **Målrettet regulering og forenkling**

Forslaget er ikke knyttet til Kommissionens Refit-program om forenkling af lovgivning. Ikke desto mindre gøres der alt for at gøre effektiv brug af knappe ressourcer, bl.a. ved at anvende eksisterende forvaltningsstrukturer for det europæiske forskningsrum og ved at forlade sig på eksisterende rapporteringsstrukturer. Desuden understreges det i den foreslåede henstilling, at unødvendige administrative byrder for sektoren bør undgås, når der indføres beskyttelsesforanstaltninger, og at den tid, der i forbindelse med forskningsfinansiering går frem til bevillingen, ikke bør forlænges unødigt.

- **Grundlæggende rettigheder**

Et af forslagets vigtigste mål er at støtte medlemsstaterne og forskningsorganisationer i at sikre, at det internationale forsknings- og innovationssamarbejde ikke krænker grundlæggende værdier og menneskerettigheder. Henstillingen har beskyttelse af grundlæggende akademiske værdier, navnlig akademisk frihed og forskningsintegritet, i centrum.

4. VIRKNINGER FOR BUDGETTET

Selv om dette initiativ ikke vil kræve yderligere ressourcer fra EU-budgettet, vil foranstaltningerne i denne henstilling mobilisere finansieringskilder på EU-plan, nationalt plan og sektorplan.

Det eksisterende Horisont Europa-budget vil blive mobiliseret til Det Europæiske Ekspertisecenter for Forskningssikkerhed, som Kommissionen har til hensigt at oprette. Med hensyn til den organisatoriske struktur overvejes flere muligheder, som Kommissionen vil undersøge yderligere under hensyntagen til medlemsstaternes og interessenternes præferencer vedrørende dets funktionaliteter.

5. ANDRE FORHOLD

- **Planer for gennemførelsen og foranstaltninger til overvågning, evaluering og rapportering**

For at støtte medlemsstaterne og interessenterne i forbindelse med gennemførelsen af henstillingen vil der blive gjort fuld brug af de eksisterende forvaltningsstrukturer for det europæiske forskningsrum. Det forventes, at forskningssikkerhed bliver et punkt på den næste politiske dagsorden for det europæiske forskningsrum for 2025-2027, som i øjeblikket er ved at blive udarbejdet i dialog med medlemsstaterne og interessenterne.

Kommissionens rapportering vil bygge på den allerede eksisterende rapportering hvert andet år om den globale tilgang til forskning og innovation. Den næste rapport forventes at foreligge medio 2025. Medlemsstaterne opfordres til at forelægge nationale handlingsplaner for, hvordan de agter at gennemføre henstillingen, senest 9 måneder efter dens vedtagelse.

- **Forklarende dokumenter (for direktiver)**

Ikke relevant.

- **Nærmere redegørelse for de enkelte bestemmelser i forslaget**

Det overordnede mål med initiativet er at hjælpe medlemsstaterne, videregående uddannelsesinstitutioner og forskningsorganisationer, både offentlige og private, med at håndtere sikkerhedsrisici i forbindelse med forskning. Dette vil sikre, at aktiviteter inden for forskning, innovation og videregående uddannelse ikke misbruges eller indfanges på en måde, der påvirker EU's og medlemsstaternes sikkerhed eller er uetiske. Med henblik herpå indeholder forslaget til Rådets henstilling følgende afsnit:

- Efter at situationen og forslagets politiske baggrund introduceres i betragtningerne, redegøres der for forslagets anvendelsesområde. Der foreslås en definition af "forskningsikkerhed", som bygger på hovedelementerne i de forskellige definitioner, der anvendes internationalt. Det præciseres også, hvilke organisationer og interesser henstillingen primært er rettet mod.
- Derefter foreslås der principper for ansvarlig internationalisering. Disse principper er udarbejdet på en sådan måde, at de kan anvendes til at understøtte udformningen af en politisk reaktion med hensyn til forskningsikkerhed på alle niveauer (EU-plan, nationalt plan eller hos individuelle forskningsorganisationer). Principperne bygger på de tilgange, der er valgt i den nationale og sektorspecifikke vejledning om ansvarlig internationalisering. På baggrund af svarene på indkaldelsen af feedback kan det konkluderes, at disse principper klart afspejler interessenternes interesser.
- Det følgende afsnit indeholder de konkrete henstillinger til medlemsstaterne. Det er opdelt i fire underafsnit. Det første underafsnit beskriver, hvad de offentlige myndigheder anbefales at gøre for forsknings- og innovationssektoren med hensyn til at opstille en støttestruktur og yde vejledning. Det andet underafsnit omhandler den centrale rolle, som nationale finansieringsorganisationer spiller med hensyn til at forbedre forskningsikkerheden. Det tredje underafsnit uddyber, hvad medlemsstaterne anbefales at gøre for at støtte videregående uddannelsesinstitutioner og forskningsorganisationer ved indførelsen af beskyttelsesforanstaltninger og -politikker.
- Det sidste underafsnit omhandler en række støtteforanstaltninger og initiativer fra Kommissionens side, hvor der er behov for, at medlemsstaterne bidrager med deres indsats.
- I det sidste afsnit præciseres det, hvordan der følges op på henstillingen, og hvordan dette overvåges.

Forslag til

RÅDETS HENSTILLING

om forbedring af forskningssikkerheden

RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION HAR —

under henvisning til traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde, særlig artikel 292, første og andet punktum, sammenholdt med artikel 182, stk. 5,

under henvisning til forslag fra Europa-Kommissionen, og
ud fra følgende betragtninger:

- (1) Åbenhed, internationalt samarbejde og akademisk frihed udgør kernen i forskning og innovation i verdensklasse. Med voksende internationale spændinger og forskningens og innovationens stigende geopolitiske relevans er vores forskere og akademikere imidlertid i større grad udsat for risici i forbindelse med forskningssikkerheden, når de samarbejder internationalt, hvilket resulterer i, at europæisk forskning og innovation påvirkes af ondsindet indflydelse og misbruges på måder, der påvirker vores sikkerhed eller krænker vores etiske normer. Det er derfor afgørende, at europæiske videregående uddannelsesinstitutioner og forskningsorganisationer, både offentlige og private, støttes og sættes i stand til at imødegå disse risici. Der er behov for præcise og forholdsmæssige beskyttelsesforanstaltninger for at bevare åbenheden og sikkerheden i det internationale samarbejde.
- (2) Åben videnskab sikrer, at forskningsresultater gøres så tilgængelige som muligt til gavn for videnskaben, økonomien og samfundet som helhed, mens det internationale samarbejde bidrager til en effektiv håndtering af globale udfordringer. Akademisk frihed indebærer, at forskere frit kan udføre deres forskning og vælge forskningsmetoder samt deres forskningspartnere fra hele verden, mens international mobilitet for forskningstalenter beriger den videnskabelige undersøgelsesproces og er afgørende for at fremme innovation og opnå videnskabelige gennembrud.
- (3) Den intensiverende strategiske konkurrence og tilbagevenden til magtpolitik fører til stadig større transaktionsprægede forbindelser mellem staterne. Dette skift har resulteret i mere forskelligartede, uforudsigelige og ofte hybride trusler¹. I betragtning af teknologiens centrale rolle for politiske, økonomiske og militære fortrin søger nogle af EU's konkurrenter global dominans inden for nye og disruptive teknologier for at styrke deres militære og efterretningsmæssige kapacitet, samtidig med at de aktivt forfølger civil-militære fusionsstrategier.
- (4) Hybride trusler kan påvirke alle relevante sektorer, men på grund af sin åbenhed, sin akademiske frihed, institutionernes autonomi og verdensomspændende samarbejde er

---

¹ Hybride trusler er, når statslige eller ikkestatslige aktører søger at udnytte EU's sårbarheder til egen fordel ved på koordineret vis at anvende en blanding af tilgange (dvs.: diplomatiske, militære, økonomiske og teknologiske), men ikke overskrider tærsklen for formel krigsførelse ([link](#)).

forsknings- og innovationssektoren særligt sårbar. EU-baserede forskere og innovatorer er mål for aktører, der søger at tilrane sig den nyeste viden og teknologi, undertiden ved hjælp af vildledende og skjulte metoder eller gennem direkte tyveri, men oftere ved udnyttelse af tilsyneladende loyalt internationalt akademisk samarbejde. Ud over at bringe vores sikkerhed i fare kan disse hybride trusler påvirke den akademiske frihed i Europa.

- (5) Videregående uddannelsesinstitutioner og andre forskningsorganisationer skal således navigere i en stadig mere udfordrende international kontekst med risiko for uønsket overførsel af kritisk viden og teknologi til bekymringsvækkende lande, hvor den kan anvendes til at styrke deres militære kapaciteter eller til formål, der er i strid med grundlæggende værdier. Selv om dette samarbejde ikke altid er juridisk forbudt, er det ikke ønskeligt, da det giver anledning til betydelige sikkerhedsmæssige og etiske betænkeligheder.
- (6) I overensstemmelse med institutionernes autonomi og den akademiske frihed har de videregående uddannelsesinstitutioner og andre forskningsorganisationer det primære ansvar for at udvikle og forvalte deres internationale samarbejde. Offentlige myndigheder på alle niveauer bør yde dem bistand og støtte og sætte dem i stand til at træffe informerede beslutninger, styre risiciene for forskningssikkerheden og sikre, at det internationale samarbejde inden for forskning, innovation og videregående uddannelse forbliver både åbent og sikkert.
- (7) I de seneste år har der været drøftelser i gang om styrkelse af forskningssikkerheden på EU-plan, hvor en række initiativer også er blevet iværksat:
  - I maj 2021 offentliggjorde Kommissionen sin meddelelse om den globale tilgang til forskning og innovation², hvori den skitserede en ny europæisk strategi for international forsknings- og innovationspolitik. Rådet reagerede i september 2021 ved at vedtage rådskonklusioner³, der giver et politisk mandat til samarbejde om forskningssikkerhed.
  - Der blev indført en række sikkerhedsforanstaltninger i EU's rammeprogram for forskning og innovation 2021-2027, Horisont Europa⁴, som konkretiserer EU's særlige ansvar som en af Europas største bidragsydere til forskning.
  - I november 2021 vedtog Rådet den politiske dagsorden for EFR 2022-2024 som led i sine konklusioner om den fremtidige styring af det europæiske forskningsrum (EFR)⁵, hvori bekæmpelse af udenlandsk indblanding indgår i en af dets prioriterede foranstaltninger.
  - Som opfølgning på sine forpligtelser i forbindelse med både den globale tilgang og den politiske dagsorden for EFR offentliggjorde Kommissionens

---

² Meddelelse fra Kommissionen om den globale tilgang til forskning og innovation: Europas strategi for internationalt samarbejde i en verden i forandring (COM(2021) 252 af 18.5.2021, [link](#)).

³ Rådets konklusioner om den globale tilgang til forskning og innovation af 28.9.2021 ([link](#)), navnlig punkt 3, 11 og 23.

⁴ Horisont Europa-forordningen, forordning (EU) 2021/695 af 28.4.2021 ([link](#)), indeholder bl.a. bestemmelser om sikkerhedsvurdering af alle projekter, der er udvalgt til finansiering (artikel 20), muligheden for at udelukke enheder, der er baseret i eller kontrolleres af tredjelande, fra visse indkaldelser (artikel 22, stk. 5) samt tilføje kriterier for støtteberettigelse til dem, der er fastsat i stk. 2-5, for at tage hensyn til specifikke politiske krav eller foranstaltningens art og målsætninger (artikel 22, stk. 6) og Kommissionens eller det relevante finansieringsorgans ret til at gøre indsigelse mod overdragelse af ejerskabet af resultater eller udstedelse af en eksklusivlicens vedrørende resultater (artikel 40, stk. 4). Lignende bestemmelser findes i Den Europæiske Forsvarsfond og det europæiske rumprogram.

⁵ Rådets konklusioner om den fremtidige styring af det europæiske forskningsrum (EFR) af 26.11.2021 ([link](#)).

tjenestegrene i januar 2022 et arbejdsdokument om håndtering af udenlandsk indblanding i FoI⁶. For at lette peerlæring blandt medlemsstaterne blev der desuden gennemført en gensidig læringsøvelse i løbet af 2023.

- Kommissionens meddelelse om "En europæisk strategi for universiteter"⁷ minder om, at videregående uddannelsesinstitutioner har en unik position i krydsfeltet mellem uddannelse, forskning og innovation og dermed spiller en afgørende rolle i etableringen af det europæiske uddannelsesområde⁸ og det europæiske forskningsrum, udpeger udenlandsk indblanding i videregående uddannelsesinstitutioner som en trussel og støtter gennemførelsen af retningslinjerne om udenlandsk indblanding. Kernen i strategien er de videregående uddannelsesinstitutioners rolle i beskyttelsen af de europæiske demokratiske værdier.
- Europa-Parlamentet vedtog den 9. marts 2022 en beslutning om "udenlandsk indblanding, herunder spredning af desinformation, i alle demokratiske processer i Den Europæiske Union", hvori det opfordrer til at styrke den akademiske frihed, forbedre gennemsigtigheden af udenlandsk finansiering samt kortlægge og overvåge udenlandsk indblanding på det kulturelle, akademiske og religiøse område⁹.
- Ud fra et bredere sikkerheds- og forsvarsperspektiv arbejdes der inden for rammerne af strategien for EU's sikkerhedsunion¹⁰ samt det strategiske kompas for sikkerhed og forsvar¹¹ med henblik på en fælles vurdering af trusler og udfordringer og større sammenhæng i tiltagene på sikkerheds- og forsvarsområdet, herunder gennem forskellige instrumenter i en hybrid EU-værktøjskasse til at opdage og reagere på hybride trusler.
- På området for EU's eksportkontrolregler for produkter og teknologi med dobbelt anvendelse er EU's eksportkontrolforordning¹² af stor betydning for forskningssikkerheden. For at hjælpe videregående uddannelsesinstitutioner og forskningsorganisationer offentliggjorde Kommissionen i september 2021 en henstilling om overholdelsesprogrammer for forskning vedrørende produkter med dobbelt anvendelse¹³.

---

⁶ Europa-Kommissionen, Generaldirektoratet for Forskning og Innovation, *Tackling R&I foreign interference* — arbejdsdokument fra Kommissionens tjenestegrene, Den Europæiske Unions Publikationskontor, 2022 ([link](#)).

⁷ Meddelelse fra Kommissionen om en europæisk strategi for universiteter (COM/2022/16 final af 18.1.2022, [link](#)).

⁸ Meddelelse fra Kommissionen om etablering af det europæiske uddannelsesområde inden 2025 (COM(2020) 625 af 30.9.2020, [link](#)).

⁹ Europa-Parlamentets beslutning af 9. marts 2022 om udenlandsk indblanding, herunder spredning af desinformation, i alle demokratiske processer i Den Europæiske Union (P9_TA(2022)0064 af 9.3.2022, [link](#)).

¹⁰ Meddelelse fra Kommissionen om strategien for EU's sikkerhedsunion (COM/2020/605 final af 24.7.2020, [link](#)).

¹¹ Rådet for Den Europæiske Union: Et strategisk kompas for sikkerhed og forsvar (ST 7371/22 af 21.3.2022, [link](#)).

¹² Forordning (EU) 2021/821 om en EU-ordning for kontrol med eksport, mæglervirksomhed, teknisk bistand, transit og overførsel i forbindelse med produkter med dobbelt anvendelse ([link](#)).

¹³ Kommissionens henstilling 2021/1700 af 15. september 2021 om interne programmer til sikring af overholdelse af kontrol med forskning vedrørende produkter

med dobbelt anvendelse [...], ([link](#)).

- (8) Kommissionen og den højtstående repræsentant vedtog en fælles meddelelse om en europæisk økonomisk sikkerhedsstrategi¹⁴, der har til formål at sikre, at Unionen fortsat nyder godt af økonomisk åbenhed, samtidig med at risiciene for dens økonomiske sikkerhed minimeres. Strategien indeholder en tilgang med tre søjler: styrkelse af EU's økonomiske grundlag og konkurrenceevne, beskyttelse mod risici og partnerskaber med den bredest mulige vifte af lande om at løse fælles problemer og pleje fælles interesser. I hver af søjlerne spiller forskning og innovation en central rolle.
- (9) Som opfølgning på denne fælles meddelelse har Kommissionen i sin henstilling af 3. oktober 2023¹⁵ udpeget teknologiområder, der er kritiske for EU's økonomiske sikkerhed, med henblik på yderligere risikovurdering sammen med medlemsstaterne. Der er allerede blevet iværksat højprioriterede risikovurderinger af fire af de ti udpegede kritiske teknologiområder, nemlig avancerede halvledere, kunstig intelligens, kvanteteknologi og bioteknologi. Resultatet af disse risikovurderinger kan, når de er fuldendte, danne grundlag for andre foranstaltninger til gennemførelse af den europæiske økonomiske sikkerhedsstrategi, herunder foranstaltninger til forbedring af forskningssikkerheden.
- (10) I den fælles meddelelse om den europæiske økonomiske sikkerhedsstrategi bebudes det endvidere, at Kommissionen vil foreslå foranstaltninger til at øge forskningssikkerheden ved at sikre anvendelsen af de eksisterende værktøjer og konstatere og afhjælpe eventuelle resterende mangler, samtidig med at forsknings- og innovationsøkosystemets åbenhed bevares.
- (11) Med hensyn til identifikation af mangler som omhandlet i det foregående betragtning viser drøftelser med medlemsstaterne og interessentorganisationer, at der er et presserende behov blandt de politiske beslutningstagere og fagfolk for mere begrebsmæssig klarhed, en fælles forståelse af de foreliggende spørgsmål og af, hvad der udgør en politisk reaktion, der både er forholdsmæssig og effektiv.
- (12) Et stigende antal medlemsstater har udviklet eller er i færd med at udvikle politikker, som har til formål at øge forskningssikkerheden. Selv om disse bestræbelser generelt bidrager til at øge bevidstheden og modstandsdygtigheden, vil en ukoordineret mangedobling af nationale foranstaltninger resultere i et kludetæppe af nationale politikker, forskelle mellem medlemsstaterne og dermed fragmentering af det europæiske forskningsrum. Der er derfor behov for koordinering på EU-plan for at skabe lige vilkår og beskytte det europæiske forskningsrums integritet.
- (13) Det bør understreges, at sikkerhedsforanstaltninger på forskningsområdet kun kan være reelt effektive, hvis de anvendes konsekvent på alle niveauer, herunder på EU-plan, nationalt plan, regionalt plan og niveauet for individuelle offentlige og private forskningsorganisationer, for at undgå smuthuller og omgåelse.
- (14) I særlige tilfælde kan fortolkningsvejledning gøre det lettere at overholde den relevante EU-lovgivning og de relevante EU-regler. Dette gælder især for eksportkontrolregler, navnlig immateriel overførsel af teknologi, visumkravene for

---

¹⁴ Fælles meddelelse om en europæisk økonomisk sikkerhedsstrategi (JOIN(2023)20 af 20.6.2023, [link](#)).

¹⁵ Kommissionens henstilling om teknologiområder af kritisk betydning for EU's økonomiske sikkerhed med henblik på yderligere risikovurdering sammen med medlemsstaterne (C(2023) 6689 af 3.10.2023, [link](#)).

udenlandske forskere¹⁶ samt fortolkningen af visse krav til åben videnskab og forvaltning af intellektuelle aktiver ud fra et forskningssikkerhedsperspektiv.

- (15) Det er vigtigt, at hybride trusler, der påvirker forsknings- og innovationsøkosystemet, vurderes strukturelt, og at situationsbevidstheden øges blandt de politiske beslutningstagere ved hjælp af den fælles efterretningsanalysekapacitet (SIAC), navnlig analyseenheden for hybride trusler, arbejdet i Det Europæiske Center for Imødegåelse af Hybride Trusler (Hybrid CoE)¹⁷ og ENISA i forbindelse med cybersikkerhedstrusler¹⁸.
- (16) I betragtning af at en stor del forskning og innovation finder sted i den private sektor, er det afgørende at udvikle målrettet vejledning og værktøjer til erhvervslivet, navnlig forskningsintensive nystartede virksomheder og små og mellemstore virksomheder. Selv om de risici, som virksomheder udsættes for, kan være de samme, adskiller deres situation sig fra videregående uddannelsesinstitutioner og forskningsorganisationer. I lyset heraf bør der gøres opmærksom på de eksisterende regler, herunder reglerne om kontrol med eksport af produkter med dobbelt anvendelse, screening af udenlandske investeringer samt det igangværende arbejde med overvågning af udgående investeringer.
- (17) Under udarbejdelsen af denne henstilling er der taget behørigt hensyn til medlemsstaternes og EU's partners erfaringer, både i bilaterale og multilaterale sammenhænge. Der er blevet taget hensyn til de vigtigste partners politiske erfaringer, samtidig med at det understreges, at der bør udarbejdes en tilgang, der passer til den unikke europæiske kontekst. Der gøres en fortsat indsats i samarbejde med vores partnere for at udveksle oplysninger og erfaringer, udveksle god praksis og søge metoder til at tilpasse beskyttelsesforanstaltningerne, herunder gennem den multilaterale dialog om værdier og principper, som led i associeringsforhandlingerne og på de fælles møder i styringsudvalget for videnskab og teknologi inden for rammerne af internationale aftaler om videnskab og teknologi samt i multilaterale fora såsom G7, OECD og NATO og relevante multilaterale eksportkontrolordninger.
- (18) Der rettes stadig større opmærksomhed hen mod forskningssikkerhed som et problem, og den igangværende debat om de risici, der er forbundet hermed, og hvordan man bedst håndterer dem, intensiveres. Der er derfor behov for yderligere at øge kendskabet, lette peerlæring mellem medlemsstaterne og relevante interessentorganisationer samt bidrage til en læringstilgang, der er både fleksibel og smidig.

ANVENDELSESOMRÅDE

1. I denne henstilling forstås ved "forskningssikkerhed" risikostyring i forbindelse med:
  - a) uønsket overførsel af kritisk viden, knowhow og teknologi, der kan påvirke EU's og medlemsstaternes sikkerhed, f.eks. hvis den kanaliseres til militære formål i tredjelande

---

¹⁶ Direktiv (EU) 2016/801 af 11. maj 2016 om betingelserne for tredjelandsstatsborgeres indrejse og ophold med henblik på forskning, studier, praktik, volontørtjeneste, elevudvekslingsprogrammer eller uddannelsesprojekter, og au pair-ansættelse ([link](#)).

¹⁷ Hybrid CoE er en uafhængig, netværksbaseret international organisation til imødegåelse af hybride trusler, der blev oprettet i 2017 og er baseret i Helsinki ([link](#)).

¹⁸ Den Europæiske Unions Agentur for Cybersikkerhed, ENISA, er Unionens dedikerede agentur, der har til opgave at opnå et højt fælles cybersikkerhedsniveau i hele Europa ([link](#)).

- b) ondsindet indflydelse på forskning, hvor denne forskning kan instrumentaliseres af eller fra tredjelande med henblik på at udbrede visse narrativer eller tilskynde til selvinspektion blandt studerende og forskere, hvilket krænker den akademiske frihed og forskningsintegriteten i EU
  - c) etiske eller integritetsmæssige overtrædelser, hvor teknologier anvendes til at undertrykke eller undergrave grundlæggende værdier, både i og uden for EU.
2. I denne henstilling forstås ved "internationalt samarbejde" samarbejde mellem offentlige og private forskningsorganisationer og videregående uddannelsesinstitutioner med FoI-organisationer og -virksomheder, der er etableret uden for EU. FoI-organisationer og -virksomheder, der er etableret i EU, men som ejes eller kontrolleres af enheder i lande uden for EU, bør komme i betragtning på grundlag af en risikovurdering.
3. I forbindelse med denne henstilling forstås ved "risikovurdering" en proces i forbindelse med internationalt forsknings- og innovationssamarbejde, hvor der tages hensyn til en kombination af de vigtigste risikofaktorer. Kombinationen af disse faktorer bestemmer risikoniveauet. De vigtigste elementer, der skal vurderes, kan inddeles i fire kategorier:
- Risikoprofilen for den EU-baserede organisation, der indgår i det internationale samarbejde: Her skal der tages hensyn til organisationens styrker og sårbarheder, herunder finansiell afhængighed, der er relevante for forskningsprojektet
  - Det forsknings- og innovationsområde, inden for hvilket det internationale samarbejde skal finde sted: Det skal overvejes, om projektet har fokus på et forskningsområde, f.eks. et kritisk teknologiområde, eller om det involverer metoder eller forskningsinfrastrukturer, der anses for at være særligt følsomme ud fra et sikkerhedsmæssigt, etisk eller menneskerettighedsmæssigt perspektiv
  - Risikoprofilen for det tredjeland, hvor den internationale partner er baseret, eller hvorfra den ejes eller kontrolleres (f.eks.: om landet er genstand for sanktioner eller har mangler med hensyn til retsstatsprincippet eller beskyttelsen af menneskerettighederne, om det har en aggressiv civil-militær fusionsstrategi, eller om det har begrænset akademisk frihed)
  - Den internationale partnerorganisationens risikoprofil: Der bør udvises passende omhu i undersøgelsen af den organisation, som der er hensigt om at samarbejde med, for at finde ud af, om den har forbindelser til regeringen eller militæret, de involverede forskeres/medarbejders tilhørsforhold samt partnerens intentioner med hensyn til den endelige anvendelse af forskningsresultaterne.
4. I denne henstilling omfatter "forsknings- og innovationssektoren" alle forskningsorganisationer og videregående uddannelsesinstitutioner i hele Unionen, både offentlige og private. Da bl.a. teknologioverførselskontorer, internationaliseringsagenturer, handelskamre og forskningsintensive virksomheder også udgør vigtige interessenter, kan denne henstilling være lige så relevant for alle andre aktører i EU's forsknings- og innovationsøkosystem. Hvor det er relevant, kan uddannelsesrelaterede internationale samarbejdsaktiviteter også overvejes.

PRINCIPPER FOR ANSVARLIG INTERNATIONALISERING

1. Den akademiske frihed og institutionernes autonomi skal fortsat fremmes og forsvares under hensyntagen til, at ansvaret for internationalt forsknings- og

innovationssamarbejde primært ligger hos videregående uddannelsesinstitutioner og andre forskningsorganisationer

2. Et internationalt samarbejde med partnere i tredjelande, der er både åbent og sikkert, skal fortsat fremmes og ansøres inden for forskning og innovation i overensstemmelse med princippet om "så åbent som muligt, så lukket som nødvendigt", idet det sikres, at forskningsresultaterne er søgbare, tilgængelige, interoperable og genanvendelige (FAIR), under behørig hensyntagen til gældende restriktioner, herunder sikkerhedsspørgsmål
3. Det skal sikres, at foranstaltningerne er forholdsmæssige: Hvor der indføres beskyttelsesforanstaltninger, bør disse ikke gå ud over, hvad der er strengt nødvendigt for at afbøde de pågældende risici, og unødvendige administrative byrder bør undgås. Målet er minimering af risikoen, ikke afkobling
4. Forskningssikkerhedsforanstaltninger skal styres hen imod beskyttelse af den økonomiske sikkerhed, herunder Unionens og den nationale sikkerhed, og forsvar af fælles værdier, herunder den akademiske frihed, samtidig med at protektionisme og uberettiget politisk instrumentalisering af forskning og innovation undgås
5. Selvstyre skal fremmes inden for sektoren for at sætte forskere og innovatorer i stand til at træffe informerede beslutninger, idet de videregående uddannelsesinstitutioners og andre forskningsorganisationers samfundsmæssige ansvar understreges, og der bygges videre på princippet om, at "med akademisk frihed kommer akademisk ansvar"
6. Der skal vedtages en tilgang på tværs af ministerier og myndigheder, hvor der samles relevant ekspertise og færdigheder og sikres en samlet tilgang til forskningssikkerhed, og hvor sammenhængen fremmes mellem de statslige foranstaltninger og budskaber til forsknings- og innovationssektoren, herunder konkrete skridt til at opkvalificere og omskole den relevante arbejdsstyrke
7. Med en risikobaseret tilgang skal der vedtages politikker, der er landeafhængige, og hvor risici for forskningssikkerheden udpeges og imødegås, uanset hvor de stammer fra, da dette giver den bedste sikkerhed for, at der opretholdes en afbalanceret tilgang til muligheder og risici i forsknings- og innovationssamarbejdet, og at udviklinger i trusselsbilledet, herunder fremkomsten af nye trusselsaktører, ikke overses
8. Det skal sikres, at der gøres alt for at undgå alle former for forskelsbehandling og stigmatisering, både direkte og indirekte, der kan opstå som utilsigtede bivirkninger af beskyttelsesforanstaltninger, og der skal sikres fuld overholdelse af de grundlæggende rettigheder og fælles værdier
9. Forskningssikkerhedens dynamiske karakter skal anerkendes, idet den formes af nye risici, ny indsigt og geopolitiske sammenhænge, hvilket kræver en læringstilgang med regelmæssig revision for at sikre, at forskningssikkerhedspolitikkerne altid er ajourførte, effektive og forholdsmæssige —

VEDTAGET AT HENSTILLE TIL MEDLEMSSTATERNE

at de under fuld hensyntagen til institutionernes autonomi og den akademiske frihed og i overensstemmelse med nationale forhold og deres ansvar for den nationale sikkerhed:

1. arbejder hen imod udvikling og gennemførelse af et sammenhængende sæt politiske tiltag for at øge forskningssikkerheden, idet der gøres bedst mulig brug af de elementer, der er anført i dette afsnit, samtidig med at der tages hensyn til ovennævnte principper for ansvarlig internationalisering

2. indgår i dialog med interessenter inden for forskning og innovation med henblik på at definere ansvarsområder og roller og udarbejde en national handlingsplan, udarbejde nationale retningslinjer, hvor det er relevant, og opstille en liste over relevante foranstaltninger og initiativer til fremme af forskningssikkerheden sammen med en tidsplan for deres gennemførelse.
3. opretter en støttestruktur, f.eks.: et rådgivningscenter vedrørende forskningssikkerhed, der skal hjælpe forskere og innovatorer med at håndtere risici i forbindelse med internationalt samarbejde inden for forskning og innovation. Ved at samle tværsektoriel ekspertise og færdigheder bør det tilbyde oplysninger og rådgivning, som forskningsorganisationer kan bruge til at træffe informerede beslutninger ved afvejning af muligheder og risici i forbindelse med et eventuelt internationalt samarbejde, samt andre tjenester, som forsknings- og innovationssektoren har et klart behov for, herunder oplysningsaktiviteter og uddannelse.
4. styrker evidensgrundlaget for politikudformning vedrørende forskningssikkerhed gennem analyse af trusselsbilledet, herunder ud fra et cybersikkerhedsperspektiv, samt ved at gennemføre eller bestille politikrelevant forskning.
5. retter særlig opmærksomhed hen mod de kritiske teknologier, der er udpeget i Kommissionens henstilling om teknologiområder af kritisk betydning for EU's økonomiske sikkerhed med henblik på yderligere risikovurdering sammen med medlemsstaterne¹⁹, og mod resultaterne af sådanne kollektive risikovurderinger.
6. styrker det tværsektorielle samarbejde i regeringen, navnlig ved at samle politiske beslutningstagere med ansvar for videregående uddannelse, forskning og innovation, udenrigsanliggender samt efterretninger og sikkerhed.
7. letter udvekslingen af oplysninger mellem offentlige og private forskningsorganisationer om ovennævnte analyse og forskning, herunder gennem fortrolige og ikkefortrolige briefinger eller særlige forbindelsesofficerer.
8. tilegner sig indsigt i sektorens modstandsdygtighed samt effektiviteten og forholdsmæssigheden af de gældende forskningssikkerhedspolitikker, herunder eventuelt gennem regelmæssig afprøvning af modstandsdygtigheden og simuleringer af hændelser.
9. træffer nationale foranstaltninger, navnlig vedrørende immateriel teknologioverførsel, for at sikre overholdelsen af EU's gældende eksportkontrolregler for produkter med dobbelt anvendelse og de sanktioner, der er vedtaget i henhold til artikel 29 i TEU og artikel 215 i TEUF, samt for at styrke gennemførelsen og håndhævelsen af sanktionsordninger, der er relevante for forskning og innovation, såsom dem, der forbyder overførsel af visse teknologier.
10. bidrager proaktivt til EU's one-stop-shop-platform til håndtering af udenlandsk indblanding i FoI ved at dele værktøjer og ressourcer, der er udviklet gennem offentlig finansiering, med det formål at lette den grænseoverskridende anvendelse af disse værktøjer og ressourcer og levere dem på en brugervenlig og tilgængelig måde.
11. sammen med privatsektoren udvikler målrettet information og vejledning til virksomheder, der er involveret i privat forskning og innovation, herunder til forskningsintensive nystartede virksomheder og små og mellemstore virksomheder.

---

¹⁹ Kommissionens henstilling af 3. oktober 2023 om teknologiområder af kritisk betydning for EU's økonomiske sikkerhed med henblik på yderligere risikovurdering sammen med medlemsstaterne ([link](#)).

12. hvor det er relevant og baseret på en risikovurdering, overvejer anvendelsen af foranstaltningerne i denne henstilling på internationale samarbejdsaktiviteter inden for videregående uddannelse, herunder mobilitetsaktiviteter for studerende og medarbejdere.

Forskningsfinansierende organisationers rolle

13. samarbejder med forskningsfinansierende organisationer for at sikre, at:
- a) forskningssikkerheden indgår som en integreret del af ansøgningsprocessen, og at der heri tages hensyn til de forskellige faktorer, der tilsammen definerer projektets risikoprofil. Målet er at tilskynde støttemodtagere til at overveje konteksten for FoI-samarbejdet, samt hvilke motiver og (skjulte) dagsordener der kan spille en rolle, idet det sikres, at potentielle risici og trusler konstateres på forhånd med henblik på at undgå så mange problemer som muligt på et senere tidspunkt.
  - b) forskningsprojekter, der udvælges til finansiering, og som giver anledning til bekymring ("røde flag"), underkastes en risikovurdering, der står i forhold til deres risikoprofil, og at der derpå aftales passende beskyttelsesforanstaltninger til afhjælpning af de konstaterede risici, samtidig med at det sikres, at den tid, der går frem til bevillingen, ikke forlænges unødigt, og at unødvendige administrative byrder undgås.
  - c) der ved anvendelsen af beskyttelsesforanstaltninger i nationale finansieringsprogrammer tages hensyn til dem, der allerede anvendes i henhold til relevante EU-finansieringsprogrammer.
  - d) ansøgerne søger forsikring, f.eks. gennem indgåelse af en partnerskabsaftale, fra potentielle partnere i projekter med en høj risikoprofil om, at forskningsresultaterne vil blive anvendt på en måde, der værner om grundlæggende værdier, herunder overholdelse af menneskerettighederne.
  - e) der er tilstrækkelig ekspertise og færdigheder til rådighed i finansieringsorganisationen til at håndtere betænkeligheder i forbindelse med forskningssikkerheden samt til at have passende overvågnings- og evalueringsforanstaltninger til at føre tilsyn med projekter på forskellige stadier, herunder ved at holde øje med hændelser og træffe pålidelige foranstaltninger i tilfælde af manglende overholdelse.

Støtte til videregående uddannelsesinstitutioner og andre forskningsorganisationer

14. tilskynder videregående uddannelsesinstitutioner og andre forskningsorganisationer til og støtter dem i at
- a) oprette en sektorplatform for interessenterne med henblik på at lette udveksling af oplysninger, peerlæring, udvikling af værktøjer og retningslinjer og indberetning af hændelser. Det bør overvejes at samle ressourcerne for at gøre bedst mulig brug af knappe og spredte ressourcer og ekspertise
  - b) gennemføre interne risikostyringsprocedurer på en strukturel måde, herunder ved at gennemføre risikovurderinger, udvise passende omhu over for potentielle partnere og eskalere til højere niveauer af intern beslutningstagning i tilfælde af elementer, der giver anledning til bekymring ("røde flag"), samtidig med at unødvendige administrative byrder undgås

- c) insistere ved indgåelsen af forskningspartnerskabsaftaler med udenlandske enheder, herunder gennem aftalememoranda, på at medtage centrale rammebetingelser såsom overholdelsen af grundlæggende værdier, akademisk frihed, gensidighed og ordninger vedrørende forvaltning af intellektuelle aktiver, herunder formidling og udnyttelse af resultater, licensering eller overførsel af resultater og etablering af spinoffvirksomheder, og sikre, at der findes en exitstrategi, hvis betingelserne i aftalerne ikke overholdes
- d) vurdere risici i forbindelse med udenlandske statsfinansierede talentprogrammer inden for videregående uddannelse og forskning, navnlig med fokus på eventuelle uønskede forpligtelser, der pålægges støttemodtagerne i programmet, og garantere, at udenlandske statsfinansierede udbydere af kurser og uddannelse på universiteterne overholder værtsinstitutionens mission og regler
- e) investere i dedikeret intern forskningssikkerhedsekspertise og -færdigheder, tildele ansvaret for forskningssikkerhed på passende organisatoriske niveauer samt investere i cyberhygiejne og i at skabe en kultur, hvor åbenhed og sikkerhed er i balance
- f) udvikle uddannelsesprogrammer, herunder onlinekurser, for fagfolk og nye medarbejdere som led i deres onboarding samt læseplaner, der har til formål at uddanne den næste generation af sikkerhedsrådgivere og politiske beslutningstagere. Rekrutteringsmedarbejdere bør som led i en strukturel screeningsproces uddannes i at kontrollere og opdage elementer, der giver anledning til bekymring ("røde flag") i ansøgninger til forskningsstillinger, navnlig inden for kritiske forskningsområder
- g) sikre fuld gennemsigtighed i videnskabelige publikationer og alle andre former for formidling af forskningsresultater med hensyn til finansieringskilder og forskningsmedarbejders tilhørsforhold, således at det undgås, at udenlandske afhængighedsforhold, interessekonflikter eller forpligtelser påvirker forskningens kvalitet og indhold
- h) indføre både fysisk og virtuel opdeling, der sikrer, at der for områder såsom laboratorier og forskningsinfrastruktur, data og systemer, der er særligt følsomme, udelukkende gives adgang efter "need to know"-princippet, og at der for onlinesystemers vedkommende er indført solide cybersikkerhedsordninger
- i) sikre, at alle former for forskelsbehandling og stigmatisering, både direkte og indirekte, forhindres, at enkeltpersoners sikkerhed garanteres, idet der lægges særlig vægt på oprindelsesstatens tvang over for medlemmer af diasporasamfund og andre former for ondsindet indflydelse, som kan give anledning til selvcensur og kan have sikkerhedsmæssige konsekvenser for de involverede udenlandske forskere, ph.d.-studerende og studerende, og at der rapporteres om hændelser.

Støtte til foranstaltninger på EU-plan

15. samarbejder fuldt ud med henblik på at støtte de foranstaltninger, som Kommissionen har truffet eller agter at træffe for at støtte gennemførelsen af denne henstilling, og navnlig:

- a) gør fuld brug af den åbne koordinationsmetode, især styringsstrukturerne for EFR, for at øge kendskabet, lette peerlæring og øge sammenhængen i politikkerne
- b) opretter et europæisk ekspertisecenter for forskningssikkerhed som et knudepunkt, der er knyttet til Kommissionens one-stop-shop-platform for håndtering af udenlandsk indblanding i FoI, og som bidrager til at skabe et EU-dækkende praksisfællesskab, til at opretholde en strukturel dialog med interessentorganisationerne og til at udføre politikrelevant forskning i forskningssikkerhed og analyser af tendenser og mønstre i hele Unionen
- c) i samarbejde med den højtstående repræsentant øger de politiske beslutningstageres situationsbevidsthed ved strukturelt at vurdere hybride trusler, der påvirker forsknings- og innovationsøkosystemet
- d) udvikler en metode til afprøvning af modstandsdygtighed, der kan anvendes på nationalt plan på frivillig basis af videregående uddannelsesinstitutioner og offentlige og private forskningsorganisationer
- e) fortsætter sit arbejde sammen med medlemsstaterne og under inddragelse af interessenterne, vedrørende vurdering af risici i forbindelse med kritiske teknologier²⁰ samt indgår i en dialog for at sikre udveksling af oplysninger og en konsekvent tilgang til risikovurdering og sikkerhedsforanstaltninger på forskningsområdet inden for rammerne af nationale finansieringsprogrammer og relevante EU-finansieringsprogrammer
- f) udvikler både landeuafhængige og landespecifikke værktøjer og ressourcer til støtte for videregående uddannelsesinstitutioner og offentlige og private forskningsorganisationer, så de kan udvise passende omhu over for potentielle partnere samt sammen med interessentorganisationer på EU-plan organisere et interessentforum for forskningssikkerhed hvert andet år
- g) om nødvendigt udarbejder fortolkningsvejledning om fastsættelse af risikovurderingsprocedurer og om anvendelsen af relevant EU-lovgivning
- h) samarbejder med forsknings- og innovationssektoren for at vurdere, hvordan gennemsigtigheden af finansieringskilderne til forskning og forskernes tilhørsforhold bedst kan øges
- i) styrker dialogen med internationale partnere om forskningssikkerhed og tager initiativer til opnå fælles holdninger og fremstå samlet om emnet i multilaterale fora.

RAPPORTERING

1. Der henstilles til, at medlemsstaterne gennemfører denne henstilling så hurtigt som praktisk muligt. De opfordres til at dele deres handlingsplan (jf. punkt 2 i henstillingerne til medlemsstaterne) med Kommissionen senest den [indsæt dato 9 måneder efter vedtagelsen i Rådet] med angivelse af de tilsvarende foranstaltninger, der skal træffes for at øge forskningssikkerheden, under hensyntagen til deres respektive udgangspositioner.

---

²⁰ Kommissionens henstilling af 3. oktober 2023 om teknologiområder af kritisk betydning for EU's økonomiske sikkerhed med henblik på yderligere risikovurdering sammen med medlemsstaterne ([link](#)).

2. De fremskridt, der gøres med gennemførelsen af denne henstilling, vil blive overvåget af Kommissionen ved hjælp af styringsovervågnings- og rapporteringsrammerne for EFR i samarbejde med medlemsstaterne og efter høring af de berørte interessenter, og Kommissionen aflægger rapport til Rådet hvert andet år som led i sin rapportering om den globale tilgang til forskning og innovation. Efter en tilbundsgående vurdering og i lyset af den fremtidige udvikling i den geopolitiske situation kan der foreslås yderligere skridt og foranstaltninger.

Udfærdiget i Bruxelles, den [...].

På Rådets vegne
Formand